

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Trygghetsplan Löderups skola och Förskola

Skolintroduktion
Förskola
Förskoleklass
Grundskola
Fritidshem

Läsåret 2022/2023

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Skolintroduktion, förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem

Ansvarig för planen

Rektor Cecilia Åberg Karlsson

Vår vision för vårt trygghetsarbete

En skola och förskola där alla trivs och är trygga

Planen gäller från

2022-08-01

Planen gäller till

2023-07-31

Läsår

2022/2023

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga genom kartläggningarna. Planen ska efter framtagandet av personalen gås igenom i alla elevgrupper.

Personalens delaktighet

All personal har tillsammans diskuterat utvärdering, kartläggningar och insatser under en gemensam dag.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna har varit delaktiga genom att få möjlighet att svara på en enkät om trygghet och trivsel.

Förankring av planen

Planen presenteras på skolans och förskolans hemsidor vid skolstart och vårdnadshavarna får vid första föräldramötet information om att planen finns. Eleverna informeras vid terminsstart.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har diskuterats i hela personalgruppen maj 2022 och i början av ht-2022. Kartläggning har skett med elever och vårdnadshavare genom olika undersökningar.

Delaktigheten i utvärderingen av fjolårets plan

Personalen har tillsammans i arbetslagen utvärderat planen. Eleverna har varit delaktiga genom olika kartläggningar t ex trygghetsvandringarna och enkäter. Vårdnadshavarna har getts möjlighet till delaktighet genom en enkät om trygghet och trivsel under våren 2022.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utifrån resultaten på de trygghetsvandringar och trygghetsenkäter som gjort under läsåret upplevs överlag skolan som en trygg plats att befinna sig på. Önskemål framkommer dock om att eleverna önskar att personal som är ute på rasterna är mer rörliga och eleverna lyfter även fram några platser som de kan känna sig otrygga på och där det behövs en ökad närvaro av vuxna. I någon klass lyfts även att man inte känner att klassrumsmiljön bidrar till studiero. Detta tar vi med oss när vi planerar målsättningar, främjande och förebyggande insatser för läsåret 2022/2023.

Även vårdnadshavarna har fått möjlighet att svara på en enkät. Tyvärr är deltagandet lågt både på förskolan och skolan och därför får vi inget trovärdigt resultat att arbeta med utifrån dessa enkätsvar. Vi tar dock med oss att en del av de som svarat inte vet var man hittar enhetens trygghetsplan och kommer att förtydliga denna information till läsåret 22/23.

Gemensamt synsätt och förhållningssätt i personalgruppen

Under läsåret 21/22 har arbetslagen kontinuerligt samlats i elevhälsomöte [EHM] som innebär kollegial handledning från specialpedagog, skolpsykolog samt kurator. Utvärderingen visar att vi behöver ha en tydlig struktur för kollegial handledning vid EHM med mål att få nya infallsvinklar och få stöd och råd för att komma vidare. Utvärderingen visar också att vi behöver en gemensam struktur för "Barn gör rätt om dem kan" [BGRÖDK] och att bland annat nyanställda ska få en introduktion i detta gemensamma synsätt. Vi kommer att skapa ett årshjul där alla på enheten systematiskt arbetar kring samma trygghetsfrågor. På så vis skapar vi ett gemensamt synsätt i ett 1-12 års perspektiv. Trygghetsteamet tillsammans med personal på enheten kommer att skapa struktur och kontinuitet för detta.

Skapa gemenskap mellan vuxna och elever/barn på enheten samt skapa broar mellan förskola-skola-fritidshem

Under läsåret 21/22 har det funnits gemensamma utflyktsdagar samt utedagar där flera årskurser har blandats. Även enheten har utfört gemensamma aktiviteter. Utvärderingen visar att dessa gemensamma dagar och aktiviteter har varit gynnsamma för eleverna. Covid-19 har satt begränsningar för att samarbeta över hela enheten under en stor del av läsåret 21/22 men mindre samarbeten har ändå genomförts enligt riktlinjer. Utvärderingen visar att vi är i behov av en fadderverksamhet. Denna kommer att utformas utifrån gemensamma diskussioner med enhetens personal i början på läsåret 22/23. Utvärderingen visar också att vi är i behov av att skapa gemensamma aktiviteter kring olika högtider och dessa kommer att planeras in tillsammans med sin faddergrupp.

Stärka enhetens värdegrundsarbete och demokratiuppdrag

I F-6 har man haft klassråd inför kommande elevråd efter ett rullande fyraveckorsschema. Vi har också använt tiden för demokratiarbete och värdegrundsarbete utifrån bland annat olika diagnoser, olikheter och barnkonventionen. Vi har genomfört ett grönflaggråd per termin samt en skrapplockardag. Det har även genomförts ett matråd tillsammans med kökets personal. Detta har resulterat i ett ökat elevinflytande där alla får en möjlighet att komma till tals. Inför nästa läsår kommer trygghetsteamet att skapa bättre förutsättningar för demokratiarbetet. En tydlig samverkan mellan klassråd, elevråd och trygghetsteam kommer att skapas genom olika fokusområden under läsårets gång. Detta kommer även att implementeras i förskolan. Tanken med detta är att det ska leda till en "Vi-känsla". Med ett ökat elevinflytande så är målet att skapa en röd tråd mellan samtliga delar i verksamheten. Detta gör i förlängningen att vi kan möta enhetens behov kring trygghet. Fritidshemmet har haft fritidsråd en gång i månaden i olika åldersgrupper vilket varit positivt då fler kommer till tals. Eleverna har haft möjlighet att välja olika aktiviteter under dagarna. Utvärderingen visar ett behov av att arbeta med elevernas språkbruk så inför nästa läsår kommer en fritidspedagog att strukturera upp värdegrundsarbetet.

Trygga och aktiverade utevistelser

Under VT 2022 introducerade vi ett schema för rastaktiviteter från påsklovet till skolavslutningen. Det vi märkte var att eleverna och barnen uppskattade de styrda

rastaktiviteterna och dessa kommer därför att utvecklas under kommande läsår. Detta ansvarar idrottsläraren och fritidspedagogerna för tillsammans med trygghetsteamet. En annan aspekt som syntes i utvärderingen var att det är viktigt med västar och att alla pedagoger som är placerade som rastvärdar ska bära väst under nästa läsår. Detta borde också göra det enklare för eleverna att uppsöka vuxen vid exempelvis konflikter eller när annat vuxenstöd behövs. Även ett schema kring var rastvärdarna är placerade på rasterna ska finnas. Rastboden har inte varit tillgänglig i samma utsträckning för eleverna på grund av säkerhetsreglerna i det utrymme som idag är rastbod. Vi kan se att elevernas raster var mer meningsfulla och mer lustfyllda när dem hade en fungerande rastbod. För att få till en fungerande rastbod behöver vi hitta ett annat utrymme för detta.

Studiero

På hela enheten arbetas det med Widgit och annat bildstödsmaterial för att förtydliga lektionsstrukturer och andra aktiviteter. I skolan så används olika hjälpmedel såsom timetimers, hörselkåpor, läslinjaler och skärmar för att ge varje elev vad de behöver för att fokusera. Det ges möjlighet till styrda pauser vid behov. Det finns en tanke om hur man möblerar klassrummen och det bedrivs kontinuerliga diskussioner med eleverna om hur arbetsro skapas. Utvärderingen visar att det finns utrymme för förbättring av arbetsron på hela enheten. Personalen kommer att få vidare utbildning och information kring arbetssättet "den magiska 7:an" samt olika hjälpmedel. På fritidshemmet kommer kommunikationen i personalgruppen att ses över så att alla vet vilka aktiviteter som erbjuds.

Informera vårdnadshavare kring trygghetsplanen

Trygghetsplanen har varit svår att hitta på hemsidan för vårdnadshavare och därför är det viktigt att hitta ett gemensamt synsätt kring hur vi kommunicerar ut detta. För att göra denna trygghetsplan synlig kommer vi därför att inkludera länkar i våra veckobrev samt månadsbrev. Detta kommer göra att vårdnadshavare också blir påmind om arbetet kring trygghet.

Årets plan ska utvärderas senast

Juni 2023

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Utvärdering sker genom vår egen elevenkät som eleverna svarar på under ht-2022 och även den centrala elevenkäten för år 2-6 under vt-2023. Trygghetsvandringar görs under ht-22. En lokal enkät skickas ut till vårdnadshavare under vt-2023. Sociogram genomförs vid behov i grupperna. Utvärdering av planen sker regelbundet under läsåret i arbetslagen och avslutas med diskussioner i personalgruppen i maj/juni 2023.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Cecilia Åberg Karlsson, Rektor.

Målsättningar, främjande och förebyggande insatser för läsåret 2022/2023

Målsättning	Aktiviteter F-3	Aktiviteter 4-6	Aktiviteter Fritids	Aktiviteter Förskolan
Gemensamma synsätt och förhållningssätt i personalgruppen .	Vi arbetar utifrån vårt årshjul kring enhetens trygghetsarbete. Trygghetsteamet följer upp "Barn gör rätt om de kan" med nyanställda. Vi har regelbundna elevhälsomöte.	Vi arbetar utifrån vårt årshjul kring enhetens trygghetsarbete. Trygghetsteamet följer upp "Barn gör rätt om de kan" med nyanställda. Vi har regelbundna elevhälsomöten.	Vi arbetar utifrån vårt årshjul kring enhetens trygghetsarbete. Trygghetsteamet följer upp "Barn gör rätt om de kan" med nyanställda. Vi har regelbundna elevhälsomöten.	Vi arbetar utifrån vårt årshjul kring enhetens trygghetsarbete. Trygghetsteamet följer upp "Barn gör rätt om de kan" med nyanställda. Vi har regelbundna barnhälsomöten.
Skapa gemenskap mellan alla vuxna och elever/barn på enheten samt skapa broar mellan Förskola-skola-fritidshem	Fadderverksamhet minst två gånger/termin. Fsk 4-5 år/Fklass År 1 och 4 År 2 och 5 År 3 och 6 I god tid innan stadiabyte lära känna några av sina nya lärare/mentorere. Pedagogerna har regelbundna kollegiala träffar med förskolans pedagoger.	Fadderverksamhet minst två gånger/termin. Fsk 4-5 år/Fklass År 1 och 4 År 2 och 5 År 3 och 6 I god tid innan stadiabyte lära känna några av sina nya lärare/mentorere. Gemensamma temadagar med olika innehåll.	Fadderverksamhet minst två gånger/termin. Förskolan/ Fklass och fritidshem.	Fadderverksamhet Fsk 4-5 år/Fklass minst två gånger/termin. Skapa broar inom Fsk, Förskola/fritidshem Pedagogerna har regelbundna kollegiala träffar med lägstadiets F-3 pedagoger. Fira förskolans dag och högtider gemensamt i huset/fritidshem. Övergångarna från Fsk 5-årsgrupp/förskolek

				<p>lass sker genom information till vårdnadshavarna i god tid innan barnen inskolas. Barnen ska bli väl förberedda.</p> <p>Barnen ska vara med när vi flyttar deras fack inom Fsk. Vårdnadshavarna blir informerade om flytten.</p>
<p>Stärka enhetens värdegrundsarbete och demokratiuppdrag</p>	<p>Ha ett rullande fyra veckors-schema för demokratiarbete och värdegrundsarbete. Där klassråd, elevråd följs av återkopplande klassråd med övriga råd ex. Grön Flagg och Matråd ihop med trygghetsplanens årshjul/tema.</p> <p>Elevrådet arbetar utifrån fokusområden som är kopplade till trygghetsplanens årshjul/tema samt efter behov som uppstår. Trygghetsteamet /Kurator deltar i elevrådets arbete kring trygghet.</p>	<p>Ha ett rullande fyra veckorsschema för demokratiarbete och värdegrundsarbete. Där klassråd, elevråd följs av återkopplande klassråd med övriga råd ex. Grön Flagg och Matråd ihop med trygghetsplanens årshjul/tema.</p> <p>Elevrådet arbetar utifrån fokusområden som är kopplade till trygghetsplanens årshjul/tema samt efter behov som uppstår.</p> <p>Trygghetsteamet /Kurator deltar i elevrådets arbete kring trygghet</p>	<p>Eleverna i fritidshemmet kommer att få ta del av Systematiskt värdegrundsarbete kring språkbruk. Genomförs under HT och VT där en pedagog har ansvaret. Utvärderas under VT.</p> <p>Fritidsråd kommer att hållas ca 1 gång i månaden där eleverna kommer att få inflytande över verksamheten samt chans att framföra konkreta önskemål.</p>	<p>Som pedagog föregå med gott exempel i den dagliga verksamheten.</p> <p>Jobba aktivt med värdegrundsfrågor i barngruppen.</p> <p>Göra barnen delaktiga i val kring teman och aktiviteter.</p> <p>Barnråd bla Grön flagg och mat diskuteras.</p> <p>Synliggöra demokrati och värdegrundsarbete under vår verksamhetstid.</p>

<p>Trygga och aktiverande utevistelser</p>	<p>Alla rastvärdar har västar under raster för att synas tydligt.</p> <p>Vi cirkulerar på skolgården och vissa är stationerade vid områden som eleverna upplever som "otrygga".</p> <p>Rastaktiviteter planeras in och hålls av ansvariga.</p> <p>Redskap/leksaker i rastboden finns kvar och erbjuds för stimulerande och varierande utevistelse.</p> <p>Beroende på om vi får en ny rastbod blir tillgängligheten för eleverna olika. Får vi en ny återgår vi till så som vi haft tidigare, att eleverna själva är engagerade i utlåningen. Får vi inte en ny rastbod behöver vi se till att en värd kommer ut före eleverna alltid och att en lärare alltid står där, ett alternativ är att man tar ut "vanliga" redskap som eleverna plockar utomhus.</p>	<p>Alla rastvärdar har västar under raster för att synas tydligt.</p> <p>Vi cirkulerar på skolgården och vissa är stationerade vid områden som eleverna upplever som "otrygga".</p> <p>Rastaktiviteter planeras in och hålls av ansvariga.</p> <p>Redskap/leksaker i rastboden finns kvar och erbjuds för stimulerande och varierande utevistelse. Beroende på om vi får en ny rastbod blir tillgängligheten för eleverna olika. Får vi en ny återgår vi till så som vi haft tidigare, att eleverna själva är engagerade i utlåningen. Får vi inte en ny rastbod behöver vi se till att en värd kommer ut före eleverna alltid och att en lärare alltid står där, ett alternativ är att man tar ut "vanliga" redskap som eleverna plockar utomhus.</p>	<p>Organiserade aktiviteter utomhus. Exempelvis cykelrace, cirkelträning, stafetter, lekar, bollspel, måla på staffli, disco etc.</p> <p>Cirkulerande personal finns utomhus vid utevistelser.</p> <p>Avgränsade ytor. Olika ytor kommer att användas för olika aktiviteter. 3 olika ytor delas upp: <i>skolgården</i>, <i>lekplatsen</i> samt <i>gröningen</i>.</p> <p>Tydlig rollfördelning. Exempelvis: 1-2 pedagoger som ansvarar för aktiviteterna. 1-2 pedagoger som cirkulerar och 1 pedagog som ansvarar för hämtning/lämning av elever som dessutom är extra närvarande för vårdnadshavarnas frågor och funderingar.</p>	<p>Erbjuda planerade aktiviteter utomhus.</p> <p>Fortsatt planerad undervisning utomhus.</p> <p>Närvarande och deltagande pedagoger.</p>
--	---	--	---	--

Studiero	<p>Widgit ska fortsatt användas av alla i arbetslaget.</p> <p>Vi ska tydliggöra lektionens syfte/mål och aktivitet/arbetsgång skriftligt eller muntligt samt fortsätta användning av timetimer.</p> <p>Rörelsepåuser vid behov.</p> <p>Anpassa möblering och placering utifrån gruppens och individernas behov. Använda skärmarna utifrån dessa också.</p>	<p>Widgit ska fortsatt användas av alla i arbetslaget.</p> <p>Vi ska tydliggöra lektionens syfte/mål och aktivitet/arbetsgång på tavlan, samt fortsätta användning av timetimer.</p> <p>Styrda pauser fortsätter; styrt i tid och förslag på aktivitet. Vi uppmuntrar eleverna att gå ut.</p> <p>Anpassa möblering och placering utifrån gruppens och individernas behov. Använda skärmarna utifrån dessa också.</p>	<p>Vi använder bildstöd och skriver upp schemat för dagen på tavlan i entrén på fritidshemmet.</p> <p>Vi arbetar med att förändra och uppdatera lärmiljöerna kontinuerligt i våra lokaler.</p>	<p>Fortsätter använda Widgit och annat bildstöd. Använda likadana bilder i hela huset på dagsscheman.</p> <p>Anpassar miljöer och barngrupper för bästa undervisningsförutsättningar.</p> <p>Utvecklar miljöerna efter våra kunskapsmål samt barnens behov och intresse.</p>
Informera vårdnadshavare kring Trygghetsplanen	<p>Lägga länkar i veckobrevet till berörda planer.</p> <p>Informera på föräldramöten.</p>	<p>Lägga länkar i veckobrevet till berörda planer.</p> <p>Informera på föräldramöten.</p>	Information sker via månadsbrev.	<p>Planen är utlagd på hemsidan. Vi lägger även ut den på V-klass, under dokument, till hösten.</p> <p>Informerar på föräldramötet till hösten.</p>

Utvärdering

Sker genom vår egen elevenkät under höstterminen 2022, central elevenkät för år 2-6 under våren 2023 och enkät till vårdnadshavare som skickas ut under våren 2023. Trygghetsvandringar som genomförs under höstterminen och vårterminen ligger även dessa till grund för vår utvärdering.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Ingen elev ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. I de fall det förekommer ska det omgående anmälas, utredas och insatser planeras.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvärdar är ute på rasterna och vid bussarna.

Trygghetsteam träffas varje månad för att diskutera nuläge, observationer samt pågående ärende. Utvecklingssamtal mellan lärare/pedagog, elev/barn och vårdnadshavare.

Alla elever känner till var de kan vända sig om de upplever att de blivit utsatta för trakasserier eller kränkande behandling.

Personal som elever/barn och vårdnadshavare kan vända sig till

Samtlig personal på skolan, fritidshemmet och förskolan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev/barn kränks av andra elever/barn Se separata rutiner.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev/barn kränks av personal Se separata rutiner.

Rutiner för uppföljning

Se separata rutiner.

Rutiner för dokumentation

Se separata rutiner.

Ansvarsförhållande

Rektor har det yttersta ansvaret för att Trygghetsplanen och planerade insatser är kända för alla inblandade och efterlevs.

All personal har ansvar för att följa Trygghetsplanen med tillhörande rutiner och regler.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan/förskolan på osakliga grunder behandlar en elev/barn sämre än andra elever/barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev /barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola/förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev/ ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever/barn serveras samma mat, kan skolan/förskolan indirekt diskriminera de elever/barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev/barn eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs eller barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal/förskolepersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Birgitta är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Birgitta en örfil.
- Claes har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Claes är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Claes orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev/barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven/barnet eller vårdnadshavaren har anmält skolan/förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev eller ett barn

exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Carlos, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Carlos är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Ted, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen; "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp.[trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Erika och Helga, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

